

**Моніторинг якості виробничої практики студентів 4 курсу
освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(2020-2024 рр.)**

Моніторинг якості виробничої практики студентів четвертого курсу освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій» упродовж 2020-2024 років здійснювався в межах експериментального впровадження нової моделі практики як складової практико-орієнтованого навчання. Метою моніторингу було визначення рівня сформованості інтегральних і фахових компетентностей, передбачених стандартом вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент», а також оцінка відповідності результатів практичної підготовки вимогам реальних робочих місць. Організація практики передбачала розподіл студентів за успішними та впізнаваними на ринку підприємствами, організаціями й органами виконавчої влади, що дало змогу забезпечити залучення здобувачів до реальних управлінських процесів у різних сферах діяльності. Такий підхід створив умови для набуття студентами практичного досвіду, формування професійних навичок і розвитку управлінського мислення в контексті реальних організаційних завдань.

Результати етапів реалізації моделі у 2020-2024 роках засвідчили доцільність подальшої індивідуалізації програмних і методичних матеріалів практики з урахуванням галузевої специфіки баз практики. Виявлено, що ефективність практичної підготовки суттєво зростає за умови орієнтації на сферу діяльності організації, у якій проходить практику студент (виробництво продукції або послуг, сфера культури, освіти, органи місцевого самоврядування тощо). У процесі моніторингу особливу увагу було приділено таким параметрам організації практики, як ступінь залучення окремих структурних підрозділів до виконання спеціалізованих завдань, рівень автономності цих підрозділів у прийнятті управлінських рішень, співвідношення попередньо запланованих і оперативних рішень, а також відповідальність і наслідки реалізації прийнятих рішень. Аналіз цих аспектів дозволив комплексно оцінити управлінське середовище, у якому формувалися професійні компетентності здобувачів.

Отримані результати моніторингу (див. рис. 1) підтвердили ефективність обраного напрямку практико-орієнтованого навчання.

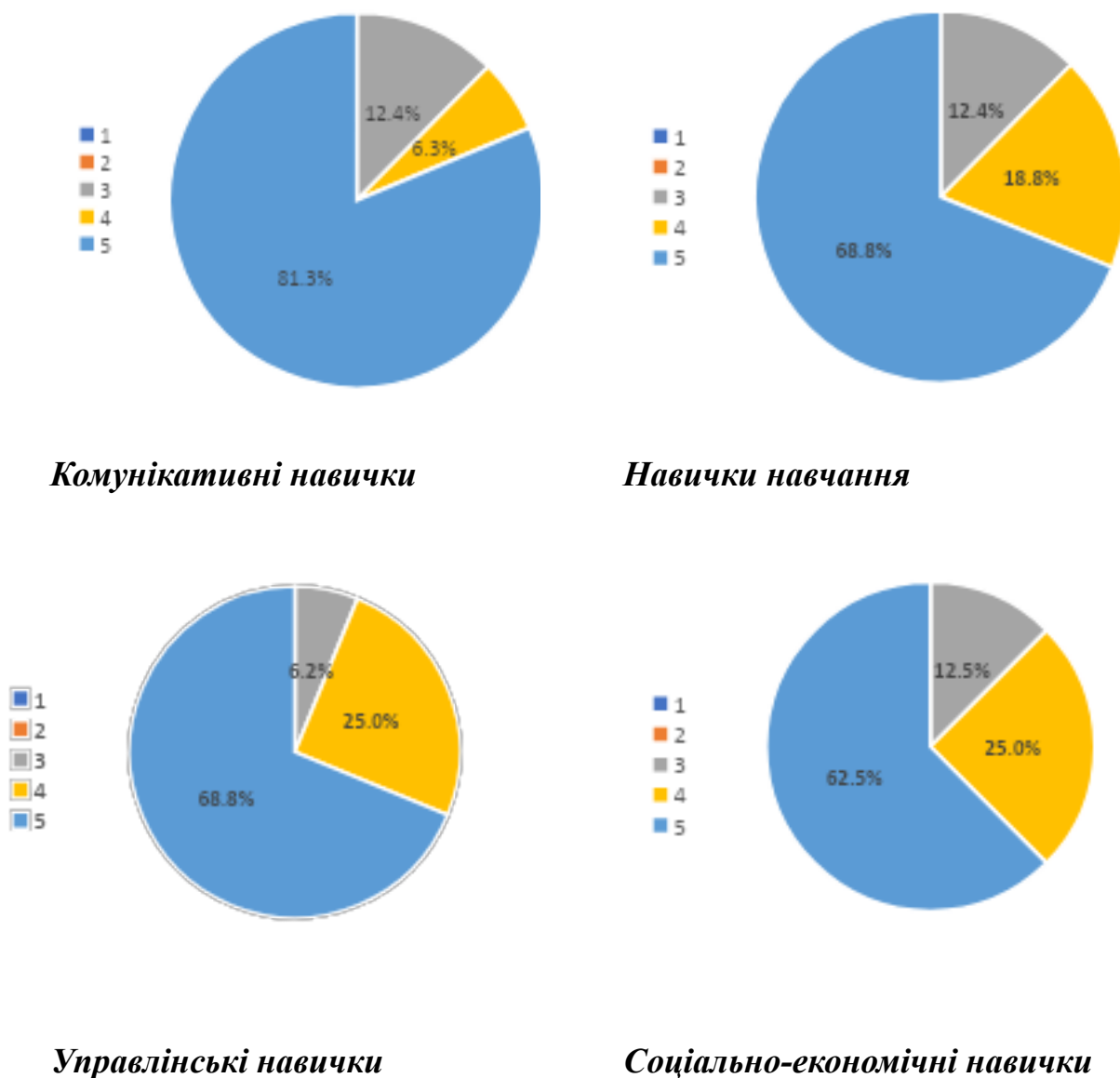

Рис.1 Результати суб'єктивної оцінки стажерів власної відповідності компетенцій

У більшості учасників експерименту найкраще проявилися комунікативні компетентності, зокрема володіння культурою мовлення, сучасними інформаційними технологіями та навичками міжособистісної взаємодії. Високі показники також зафіксовано щодо навчальних компетентностей, які виявлялися у здатності здобувати нові знання та застосовувати їх на практиці, а також соціально-економічних компетентностей, що забезпечують ефективну та

конструктивну участь у виробничих процесах. Управлінські компетентності проявилися в готовності студентів до прийняття рішень, умінні адекватно оцінювати ситуацію, розпізнавати й враховувати суб'єктивні чинники та діяти в умовах новизни й невизначеності. За результатами суб'єктивної самооцінки практикантів встановлено переважання достатнього та високого рівнів відповідності власних компетентностей вимогам займаних посад, що свідчить про позитивний вплив практики на професійне становлення здобувачів.

Крім того, у студентів було зафіксовано достатній рівень сформованості психологічних компетентностей, зокрема знань основ загальної та соціальної психології й психології особистості, що забезпечують здатність до постійного вдосконалення якості виконання професійних функцій. Аналітично-діагностичні компетентності проявилися у володінні навичками збирання, обробки, аналізу та узагальнення інформації, а також презентації результатів діяльності. Достатнім виявився рівень предметних і технологічних компетентностей, які охоплюють знання теоретичних основ професійної діяльності, уміння застосовувати їх у виробничій і громадській практиці, здатність швидко адаптуватися до нових умов праці та розуміння виробничих і технологічних процесів. Водночас дослідницькі компетентності на високому рівні оцінили лише 43,8 % опитаних. Аналіз результатів другого блоку опитування показав, що на більшості робочих місць, де проходили стажування студенти, потреба у високому рівні сформованості дослідницьких компетентностей є обмеженою, що пояснює відповідні показники самооцінки.

Разом із позитивними результатами моніторинг виявив і проблемні аспекти. Зокрема зафіксовано невідповідність між вимогами робочих місць і рівнем сформованості нормативно-правових компетентностей студентів, що проявляється в недостатній обізнаності із законодавчо-нормативною базою професійної діяльності. Це свідчить про певний дефіцит теоретичної підготовки в межах освітньо-професійної програми та актуалізує потребу в її подальшому вдосконаленні.

Узагальнюючи результати моніторингу якості практики студентів 4 курсу ОПП «Менеджмент організацій» у 2020-2024 роках, можна констатувати, що

впровадження нової моделі практичної підготовки забезпечило позитивний вплив на формування ключових управлінських і професійних компетентностей здобувачів. Водночас результати моніторингу окреслили напрями подальшого розвитку практичної підготовки, зокрема в частині галузевої індивідуалізації програм практики та посилення теоретичної складової, передусім нормативно-правової.

Більш детально з результатами дослідження можна познайомитися у міжнародному науковому виданні за посиланням: <https://www.igi-global.com/gateway/chapter/342990>